

	18.Eyl	25.Eyl	Değişim		18.Eyl	25.Eyl	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.112	1.124	% 1,1 ▲	EUR/USD	1,1837	1,1630	-% 1,7 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%13,68	%13,29	-39 bp ▼	USD/TL	7,5563	7,6607	% 1,4 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	524	540	16 bp ▲	EUR/TL	8,9506	8,9138	-% 0,4 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.109	1.059	-% 4,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.950	1.860	-% 4,6 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,69	%0,66	-3 bp ▼	Petrol (USD/varil)	43,2	41,9	-% 2,9 ▼

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda açıklanan veriler ekonomik toparlanmaya ilişkin karışık bir görünüm sundu. Eylül ayına ilişkin PMI verileri ABD’de imalat ve hizmetler sektörlerinde büyümenin sürdüğüne işaret etti. Aynı dönemde Euro Alanı’nda imalat PMI verisi son iki yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşirken, hizmetler PMI sektöründe daralma sinyali verdi. Yurt içinde TCMB Perşembe günü gerçekleştirdiği toplantısında politika faizini 200 baz puan artırarak %10,25’e yükseltti. BDDK, Nisan ayında türev işlemlere getirilen sınırlamaları gevşetirken, bankalara yönelik aktif rasyosu düzenlemesinde değişikliğe gitti.

ABD’de açıklanan veriler...

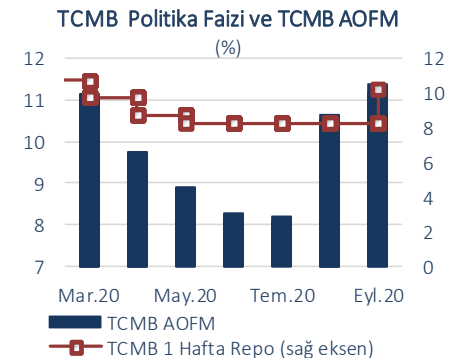
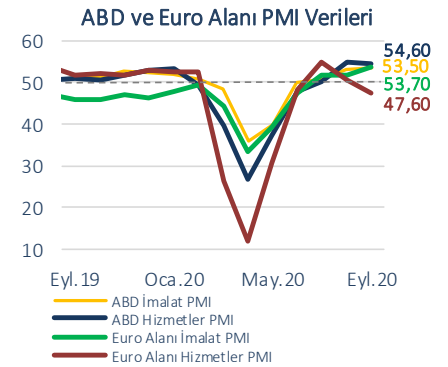
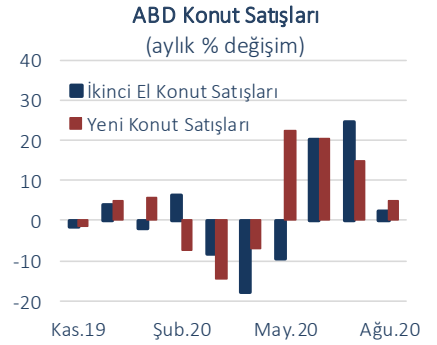
ABD’de konut piyasasında düşük faiz oranlarının etkisiyle son aylarda gözlenen canlılık Ağustos’ta da devam etti. Ülkede ikinci el konut satışları Ağustos’ta aylık bazda %2,4 oranında artış kaydederek 6 milyon adet ile Aralık 2006’dan bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Aynı dönemde yeni konut satışları da düşüş beklentilerinin aksine aylık bazda %4,8, yıllık bazda %43,2 oranında arttı. ABD’de Eylül ayına ilişkin öncü PMI verileri imalat sektöründe 53,5, hizmetler sektöründe 54,6 düzeylerinde gerçekleşerek sektörlerde büyümenin devam ettiğine işaret etti. Öte yandan, Ağustos ayı dayanıklı mal siparişlerindeki %0,4’lük artış ise %1,5 olan beklentilerin altında gerçekleşti. Ülkede geçtiğimiz hafta işsizlik maaşına başvuranların sayısı da 840 bin kişi olan beklentilerin üzerine çıkarak 870 bin kişi oldu. Söz konusu gelişme işgücü piyasasında toparlanmanın yavaşladığına dair endişeleri tekrar gündeme getirdi. Fed Başkanı Powell’in geçtiğimiz hafta yaptığı konuşmalarda ekonominin tamamen toparlanması için daha fazla mali desteğe ihtiyaç duyulacağını yinelemesinin ardından, ABD’de demokratlar ve cumhuriyetçiler arasında uzlaşmaya varılamayan destek paketi için yeni tasarrufların hazırlandığı açıklandı.

Euro Alanı’nda açıklanan veriler karışık sinyaller verdi.

ECB Başkanı Lagarde hafta başında yaptığı açıklamada, Euro Alanı ekonomisindeki toparlanma sürecinin henüz tamamlanmadığını ifade ederken, ECB’nin gerektiği takdirde ekonomiyi desteklemek için yeterli alana sahip olduğunu belirtti. Lagarde konuşmasında, değerli euro’nun enflasyon üzerindeki olumsuz etkisini de vurguladı. Euro Alanı’nda öncü verilere göre Tüketici Güven Endeksinin Eylül ayında iyileşme kaydettiği gözlemlendi. Nisan ayında salgının etkisiyle -22,7 ile son 7 yılın en düşük seviyesine gerileyen endeks, Eylül ayında -13,9 ile -14,6 olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti. Öncü verilere göre Bölgede imalat PMI Eylül’de bir önceki aya göre 2 puan artarak 53,7 ile son iki yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Ağustos’a göre 2,9 puan azalarak 47,6 ile eşik değerini altına gerileyen hizmetler PMI ise salgın başlangıcından bu yana ikinci kez sektörde daralmaya işaret etti.

TCMB politika faizini 200 baz puan artırarak %10,25’e yükseltti.

TCMB, Perşembe günü gerçekleştirdiği toplantıda, faiz oranlarında değişiklik yapılmayacağına dair piyasa beklentilerine karşılık, politika faizini 200 baz puan artırarak %8,25’ten %10,25’e yükseltti. Yapılan açıklamada, enflasyon üzerinde etkili olan salgına bağlı arz yönlü unsurların normalleşme sürecinde kademeli olarak ortadan kalkacağına ve talep yönlü dezenflasyonist etkilerin daha belirgin hale geleceğinin öngörülmüş olmasına rağmen, kredi ivmesiyle ekonomide sağlanan hızlı toparlanmanın ve finansal piyasalarda yaşanan gelişmelerin enflasyonun öngörülenden daha yüksek bir seyir izlemesinde etkili olduğu belirtildi. Açıklamada enflasyon beklentilerinin kontrol altına

Kaynak: FRED, TCMB, Datastream

alınması ve enflasyon görünümüne yönelik risklerin sınırlandırılması amacıyla sıkılaştırma adımlarının güçlendirilmesinin önemi vurgulandı. Perşembe gününe kadar geleneksel yöntemli repo ihalesi ile toplamda 40 milyar TL fonlama sağlayan TCMB, Cuma günü haftalık repo ihalelerine yeniden başlayarak piyasaya politika faizi olan %10,25'ten 5 milyar TL verdi. Merkez Bankası 6 Ağustos 2020'den bu yana haftalık repo ihalesi açmıyordu. 25 Eylül itibarıyla TCMB'nin ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti haftalık bazda 49 baz puan artış kaydederek %10,88 seviyesine yükseldi.

BDDK türev işlemlere getirdiği sınırlamaları gevşetti.

BDDK, Cuma günü yayımladığı kararla yurtdışındaki bankaların yurtdışı yerleşiklerle yaptığı TL swap ve türev işlemlere getirilen sınırlamaların gevşetildiğini duyurdu. Buna göre, vadede TL alım yönünde gerçekleştirilecek türev işlemlerde söz konusu işlem tutarları toplamının bankaların yasal özkaynaklarına oranına ilişkin limit daha önce indirildiği %1 seviyesinden yeniden %10 seviyesine yükseltildi. Vadede TL satım yönünde gerçekleştirilecek türev işlemlerde ise söz konusu oranın vadesine 7 gün kalan işlemler için %2, 30 gün kalan işlemler için %5, 1 yıl kalan işlemler için ise %20'ye yükseltilmesine karar verildi. BDDK 28 Eylül'de yayımladığı kararla mevduat bankaları için %95, katılım bankaları için %75 olarak belirlenmiş olan aktif rasyosunun sırasıyla %90 ve %70 olarak uygulanmasına karar verdi.

Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku 1,8 trilyona yükseldi.

Ağustos sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku yıllık bazda %44,92 artarak 1.810 trilyon TL düzeyine yükseldi. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıklamasına göre, borç stokunun 824,3 milyar TL tutarındaki kısmı Türk lirası, 986,1 milyar TL tutarındaki kısmı ise döviz cinsi borçlardan oluşuyor. TCMB verilerine göre, Temmuz sonu itibarıyla vadesine bir yıl veya daha az kalmış kısa vadeli dış borç stoku 176,5 milyar USD düzeyinde bulunuyor.

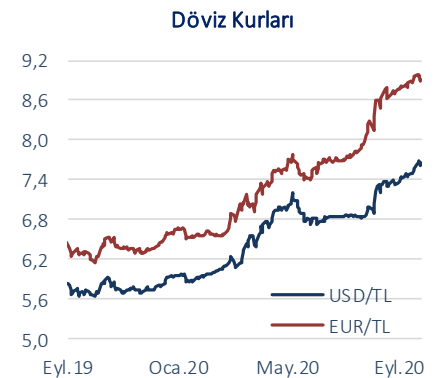
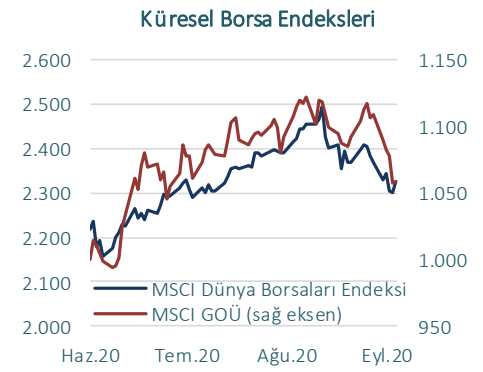
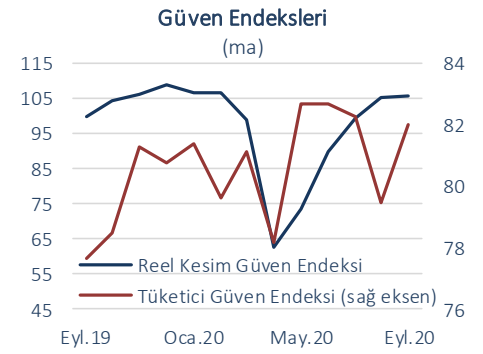
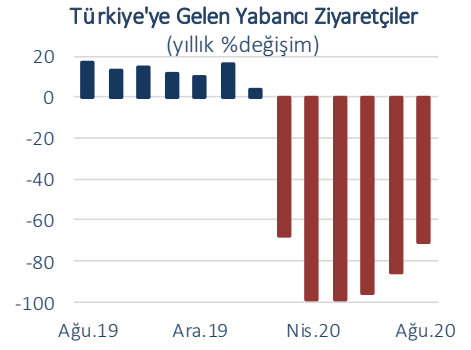
TÜİK Tüketici Güven Endeksi Eylül'de 82,0 oldu.

TÜİK Tüketici Güven Endeksi hesaplama yönteminde revizyona gidildiğini açıkladı. Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğü'nün tavsiyeleri doğrultusunda, endeksin uluslararası karşılaştırılabilirliğinin sağlanması amacıyla yapılan değişikliğe göre, Eylül ayı itibarıyla tüketici güven endeksi hesaplamalarından 12 aylık dönem için "işsiz sayısı beklentisi" ve "tasarruf etme ihtimali" alt endeksleri çıkarılırken, Tüketici Güven Endeksine "geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu" ve "gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi" alt endeksleri eklendi. Revize edilmiş yöntemle belirlenen mevsim etkilerinden arındırılmış Tüketici Güven Endeksi Eylül'de aylık bazda %3,2 oranında artarak 82,0 değerini aldı. Reel kesim güven endeksi Eylül'de bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak 105,3 olurken, imalat sanayii kapasite kullanım oranı (KKO) 1,3 puan artarak %74,6 olarak gerçekleşti. Turizm Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre %71,2 oranında azalarak 1,81 milyon kişi oldu. Ocak-Ağustos döneminde yabancı ziyaretçi sayısı da yıllık bazda %76,6 azalış göstererek 7,25 milyon kişi oldu.

Finansal Piyasalar...

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalar ABD-Çin arasındaki gerilim, ABD'de yeni teşvik paketine ilişkin anlaşmaya varılamaması ve salgının seyrine ilişkin endişelerin etkisiyle hafta boyunca karışık seyr izledi. ABD dolarının diğer para birimleri karşısında değer kazandığı haftada, altın fiyatları %4,6 oranında geriledi.

Hafta ortasına kadar dalgalı bir seyr izleyen yurt içi piyasalar TCMB ve BDDK'nın adımlarına ilk etapta olumlu tepki verdi. BIST-100 endeksi hafta genelinde %1,1 yükselerek haftayı 1.124 puandan tamamladı. TL üzerindeki baskı TCMB kararının ardından bir miktar hafiflese de, jeopolitik gelişmelerin etkisiyle hafta başında yeniden hissedilmeye başladı. Bu hafta küresel piyasaların veri gündeminde ABD ve Euro Alanında istihdam, yurt içinde dış ticaret ve PMI verileri öne çıkıyor. Bu hafta yurt içinde ayrıca Yeni Ekonomi Programı'nın açıklanması bekleniyor.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
29 Eylül	TR Ekonomik Güven Endeksi	Eylül	-	85,90
	ABD Tüketici Güven Endeksi	Eylül	89,2	84,8
	Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, nihai	Eylül	-13,9	-13,9
	Almanya TÜFE Enflasyonu, öncü, yıllık	Eylül	-%0,1	%0,0
30 Eylül	TR Dış Ticaret Dengesi	Ağustos	-	2,7 milyar USD
	ABD GSYH Büyümesi, nihai	Ç2	-%31,7	-%31,7
	Almanya İşsizlik Oranı	Eylül	%6,4	%6,4
	İngiltere GSYH Büyümesi, yıllık	Ç2	-%21,7	-%21,7
1 Ekim	TR İmalat PMI	Eylül	-	54,3
	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları, aylık	Ağustos	%0,7	%1,9
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları, kişi	21-25 Eylül	850 bin	870 bin
	ABD Markit İmalat PMI, nihai	Eylül	-	53,5
	Euro Alanı İşsizlik Oranı	Ağustos	%8,1	%7,9
	Euro Alanı İmalat PMI, nihai	Eylül	53,7	53,7
2 Ekim	ABD Fabrika Siparişleri, aylık	Ağustos	%1,3	%6,4
	ABD Michigan Güven Endeksi, nihai	Eylül	78,9	78,9
	ABD İşsizlik Oranı	Eylül	%8,2	%8,4
	ABD Tarım Dışı İstihdam	Eylül	850 bin	1,371 milyon
	Euro Alanı TÜFE Enflasyonu, öncü, yıllık	Eylül	-%0,2	-%0,2

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdüř Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

İrem Turan Tař
Uzman Yardımcısı
irem.turan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.